

JAAERVERSLAG

2021

VOEDSELBANK LEIDEN E.O.

Stichting Voedselbank Leiden e.o.

Hoofdvestiging: Willem Barentszstraat 37
2315 TZ Leiden

E-mail: info@voedselbankleiden.nl

Telefoon: 06 18348481

Website: www.voedselbankleiden.nl

Bankrelatie: NL82INGB0001152165

KVK: 28107500

Omslagfoto: VBNL

INHOUD

ONZE BASIS.....	1
MISSIE	1
VISIE	1
KERNWAARDEN	2
DOELSTELLING.....	2
VOORWOORD	3
BESTUURLIJKE ZAKEN EN ORGANISATIE	5
Bestuur	5
Beleidsdag	6
Bestuursvergaderingen	6
Vereniging van Nederlandse Voedselbanken (VBN).....	7
KLANTEN en uitdeling	8
WERVING PRODUCTEN	13
VOEDSELVEILIGHEID	14
PUBLICITEIT.....	15
VRIJWILLIGERS	16
GEBOUW EN HULPMIDDELEN	17
WERVING FONDSEN/DONATIES.....	18
FINANCIËN.....	19

ONZE BASIS

MISSIE

Wij verstrekken verkregen voedsel gratis aan mensen in Nederland die het heel hard nodig hebben, op basis van objectieve criteria en doen dat uitsluitend met vrijwilligers.

VISIE

In Nederland leeft meer dan een miljoen mensen onder de armoedegrens. De voedselbanken helpen de mensen onder hen die dat het hardst nodig hebben, door hen als noodhulp tijdelijk te voorzien van voedselpakketten. Om onze klanten van voldoende voedsel te kunnen voorzien, werkt de Voedselbank Leiden e.o. samen met bedrijven, instellingen (o.a. kerken, scholen en serviceclubs), overheden en particulieren. Zo zorgen we er samen voor dat de ergste armoede wordt bestreden, voedseloverschotten verdwijnen en het milieu minder wordt belast. Om de zelfredzaamheid van onze klanten te vergroten, werken wij samen met lokale organisaties, die onze klanten helpen een traject op te stellen om weer op eigen benen te staan. De voedselhulp dient immers tijdelijk zijn. De klanten worden, onder het motto "geen pakket zonder traject", erop gewezen dat zij daarin hun eigen verantwoordelijkheid hebben en dat zij daaraan daadwerkelijk mee moeten werken.

KERNWAARDEN

Alle vrijwilligers binnen de Voedselbank Leiden hanteren de volgende kernwaarden als maatstaf voor hun handelen:

- We werken uitsluitend met vrijwilligers.
- We verstrekken voedsel dat door anderen gedoneerd wordt.
- We verstrekken het gedoneerde voedsel uitsluitend aan onze klanten.
- We verstrekken zoveel mogelijk gezond voedsel en verdelen dit zo eerlijk mogelijk.
- We behandelen onze klanten en elkaar met respect.
- We zijn neutraal en onafhankelijk ('burgers voor burgers').
- We zijn transparant in onze verantwoording.

DOELSTELLING

Voedselbank Leiden e.o. heeft de volgende hoofddoelstellingen:

- *het bieden van directe voedselhulp aan mensen die het heel hard nodig hebben*
- *het voorkomen van verspilling van nog goed bruikbaar voedsel*

Ook in 2021 is er aandacht aan besteed, dat alle vrijwilligers handelen overeenkomstig de kernwaarden. Het behouden van het goede imago van Voedselbank Leiden e.o. heeft de hoogste prioriteit.

Al het werk bij de Voedselbank Leiden e.o. wordt gedaan door vrijwilligers. Ook het bestuur wordt niet betaald.

VOORWOORD

Ook in 2021 hield Corona de gemoederen bezig, maar daar waren wij als organisatie inmiddels aardig op ingespeeld. Door slimme aanpassing van de werkroosters en het definitief gestroomlijnder inrichten van de winkel heeft de pandemie voor onze Voedselbank geen onoverkomelijke belemmeringen meer met zich meegebracht.

Gaandeweg werden initiatieven weer opgepakt, of werden juist aan de situatie aangepaste activiteiten geïnitieerd. Zo werden in samenwerking met DZB Catering en Sligro, maaltijden voor onze klanten gekookt, waarbij het mes aan twee kanten sneed: DZB kon haar werknemers in coronatijd werk blijven bieden en tegelijkertijd werd de Voedselbank gesteund.

En hoewel er nauwelijks iets voor de vrijwilligers kon worden georganiseerd, kwam ook daar uit onverwachte hoek soms een leuke actie: in de grote hal van de Voedselbank werd bijvoorbeeld een optreden verzorgd voor Podium Pop Up. Een aantal vrijwilligers kon dit live mini-concert gratis bijwonen.

In 2021 heeft onze Voedselbank zich aangesloten bij het Preventieakkoord dat Leiden met 60 organisaties heeft afgesloten om de inwoners van haar stad gezond te houden. In de werving en uitdeel van onze producten is dan ook nadrukkelijk aandacht voor het (kunnen) verstrekken van een volwaardig en verantwoord pakket. Daarnaast is een eerste stap gezet naar het nog beter afstemmen van het pakket op de behoefte van de klant. Er wordt, voor zover

de werving het toelaat, bij de uitdeel gedifferentieerd naar dieetwensen (Halal, regulier en vegetarisch).

BESTUURLIJKE ZAKEN EN ORGANISATIE

Bestuur

Karel van Schie	Voorzitter	karelvanschie@voedselbankleiden.nl
Marcella van Motman	Secretaris	mvanmotman@voedselbankleiden.nl
Frank Mittertreiner	Penningmeester	frankmittertreiner@voedselbankleiden.nl
Eveline Idema	Coördinator Uitdeling	evelineidema@voedselbankleiden.nl
Paula van Kesteren	Coördinator Klanten	paula@voedselbankleiden.nl
Hugo Brouwer	Coördinator Logistiek & Werving	hugobrouwer@voedselbankleiden.nl

Beleidsdag

Op 14 april 2021 heeft het bestuur haar jaarlijkse beleidsdag gehouden. Daarin is het beleid voor het komende jaar besproken. Als resultaat van de uitkomsten van de beleidsdag zijn de Speerpunten 2021/2022 geformuleerd op basis van de volgende hoofdpunten:

- *Klanten en uitdeling*
- *Werving producten*
- *Voedselveiligheid*
- *Relatiebeheer, PR & Communicatie*
- *Vrijwilligers*

Onderhavig jaarverslag geeft op de diverse onderwerpen een toelichting, waarbij de kanttekening dat de coronapandemie ook in 2021 soms een rem heeft gezet op de uitvoeringsmogelijkheden en vorm van diverse plannen. Omdat dit risico, anders dan in 2020, wel enigszins was ingecalculeerd, zijn de Speerpunten in tegenstelling tot andere jaren voor 2 jaar geformuleerd.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2021, zes formele bestuursvergaderingen belegd. Net als in het voorgaande jaar is er vanwege de coronapandemie ook deels online vergaderd. Onder invloed van soms toch weer zeer ingrijpende lockdowns, afgewisseld met volledige openstelling van de samenleving, is in de vergaderingen steeds aandacht geweest voor ad-hoc ingrepen in de bezetting en beschermende maatregelen voor zowel vrijwilligers als klanten. Alle geformuleerde speerpunten zijn echter ook steeds onderdeel van de

agenda geweest, waarbij zoveel mogelijk is getracht hier in al dan niet aangepaste vorm uitvoering aan te geven.

Vereniging van Nederlandse Voedselbanken (VBN)

Direct na de oprichting van de landelijke vereniging in mei 2013 is de Voedselbank Leiden e.o. lid geworden. In Nederland zijn 171 voedselbanken en 10 Distributie Centra aangesloten bij de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken, kortweg Voedselbanken Nederland (VBN) genaamd. Ze hebben met elkaar afspraken gemaakt over de missie, visie en waarden van de voedselbanken. Er wordt voedsel ingezameld dat anders verspild zou worden en er wordt een kosteloos pakket verstrekt aan klanten. Daarnaast wordt uitsluitend gewerkt met vrijwilligers en dat zijn er inmiddels 13.000.

Voedselbanken Nederland is actief in 96 % van alle gemeenten. Alle leden voldoen aan wetgeving en eisen op het gebied van voedselveiligheid.

De VBN treedt landelijk op als vertegenwoordiger van alle aangesloten voedselbanken en Regionale Distributie Centra, in contacten met de landelijke overheid. Zo onderhandelt zij met grote landelijke voedselproducenten en supermarktketens over het verwerven van overtollig voedsel.

Daarnaast wordt door het Voedselbank Servicecentrum ondersteuning verleend aan lokale voedselbanken door het ontwikkelen en kosteloos ter beschikking stellen van tools op het gebied van onder andere voedselveiligheid, voedsel- en fondswerving, PR en communicatie en software voor de klantregistratie. Zeer regelmatig ontvangen de leden Nieuwsflitsen waarmee ingespeeld wordt op de actualiteit en Nieuwsbrieven, waarin inhoudelijke informatie wordt verstrekt. De website van de vereniging is www.voedselbankennederland.nl

KLANTEN EN UITDELING

Kengetallen en klantbeleid

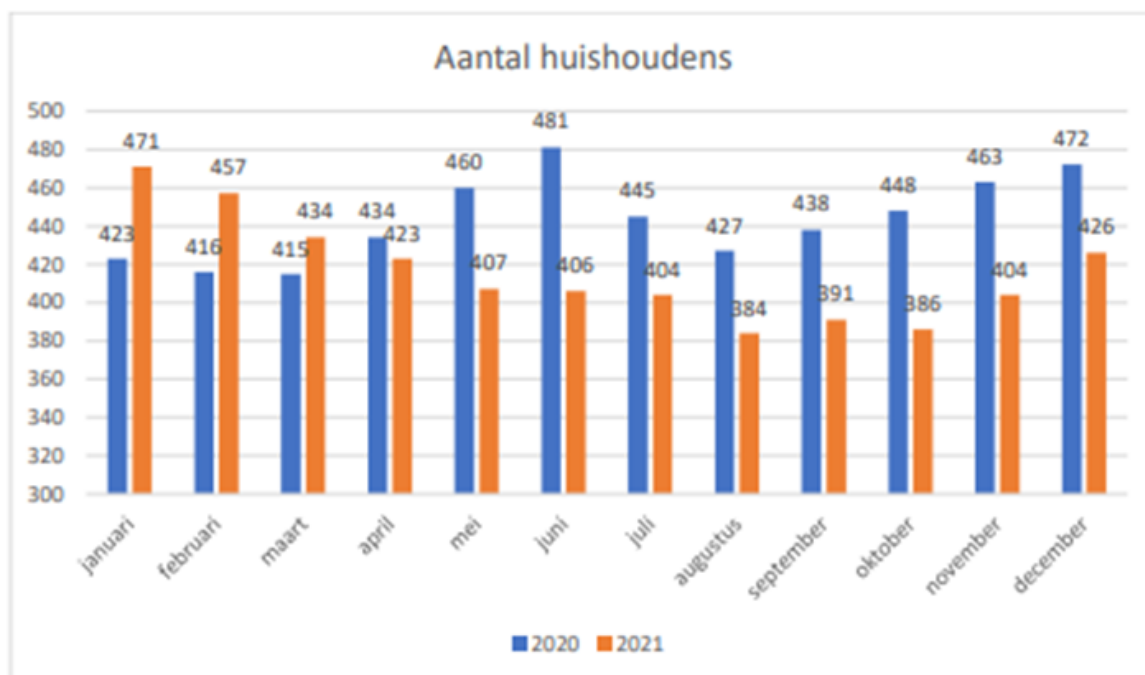
Op het hoogtepunt van de eerste coronagolf in 2020 steeg het aantal huishoudens dat een beroep deed op de Voedselbank met 22% ten opzichte van het jaar daarvoor.

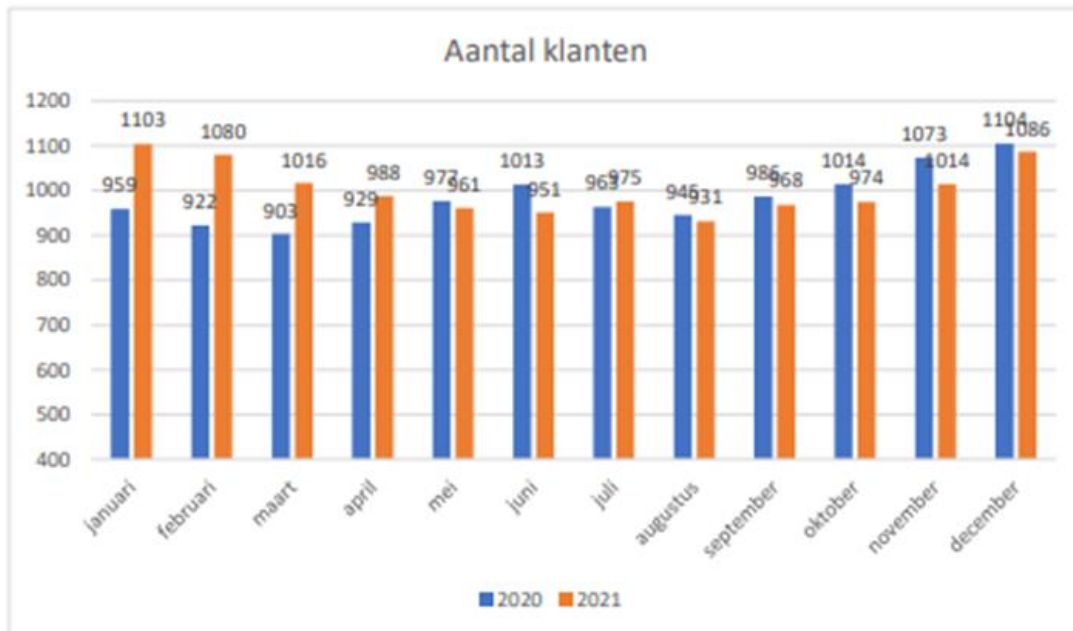
In 2021 daalde dat aantal huishoudens weer iets van 767 in 2020 tot 747 in 2021.

Het aantal personen dat door het jaar gebruik maakte van de Voedselbank steeg echter van 1787 in 2020 naar 1897 in 2021.

Hiervan is 40% jonger dan 18 jaar.

We zien dus dat het aantal meerpersoonshuishoudens verhoudingsgewijs is toegenomen in 2021.

In het algemeen hanteren we een soepel toelatingsbeleid waarbij iedereen die zich aanmeldt een pakket krijgt. We gaan er vanuit dat mensen zich niet voor niets bij de Voedselbank melden. Na ongeveer 12 weken krijgen nieuwe klanten een uitnodiging voor een intakegesprek waarbij we aan de hand van de inkomsten en uitgaven bekijken of iemand klant kan blijven.

Bij de toekenning van een pakket maken we gebruik van de toelatingscriteria zoals die jaarlijks landelijk door Voedselbanken Nederland worden vastgesteld. Op onze website staan deze criteria uitgebreid beschreven. Ze zijn gebaseerd op de Nibud-norm. Wij hanteren een soepel toelatingsbeleid waarbij we maatwerk proberen te leveren.

Klanten kunnen zichzelf aanmelden bij de Voedselbank, of via een verwijzer binnenkomen. We onderhouden regelmatig contact met diverse doorverwijzers zoals sociaal wijkteams en bewindvoerders. Het was in 2021 helaas wat lastiger om (potentiële) verwijzers bij de Voedselbank uit te nodigen. In 2022 als de coronacrisis geluwd is, willen we de contacten weer intensiveren omdat we ervan overtuigd zijn dat er nog veel mensen onder de armoedegrens leven die geen beroep doen op de Voedselbank. Vooral ook onze doorverwijzers kunnen hier een rol in spelen.

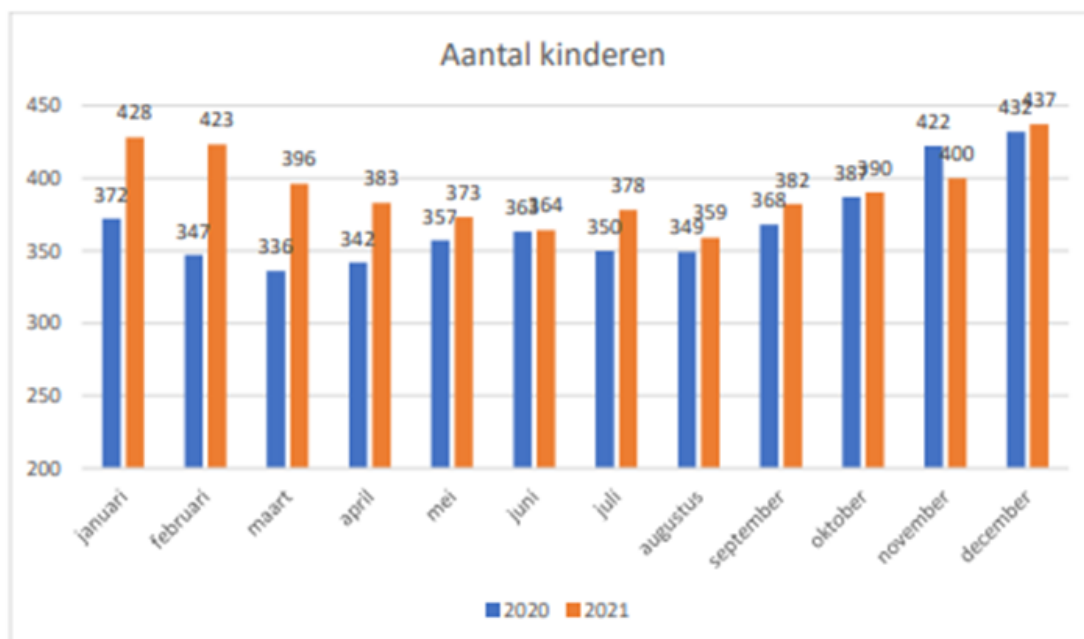
Kinderen bij de Voedselbank

Met de groei van het aantal meerpersoonshuishoudens is ook het aantal kinderen bij de Voedselbank gegroeid. Waar mogelijk proberen we voor de kinderen extra dingen te doen.

Zo krijgen kinderen die jarig zijn een pakket van de Stichting Jarige Job waarmee ze een verjaardagsfeestje kunnen vieren en op school kunnen trakteren. Ook zit er een cadeautje in. Met Sinterklaas krijgen alle kinderen een op hun leeftijd afgestemd cadeau via de Stichting Sint voor Ieder1, en ook is er jaarlijks een sinterklaasactie van Stichting Voor Elkaar Leiden.

In samenwerking met het Sportfonds Jeugd en Cultuur krijgen alle kinderen de kans om zich op te geven voor een sport of culturele activiteit. Intakers van Voedselbank Leiden melden de kinderen hier voor aan.

En voor kinderen die naar de middelbare school gaan vragen we bij het Armoedefonds een waardebon van 50 euro aan waarmee ze schoolspullen kunnen kopen.

Bezorgdienst

De bezorgdienst is nog steeds een waardevolle aanvulling op onze reguliere uitdeeldagen. Als gevolg van de coronacrisis deden meer klanten (tijdelijk) een beroep op de bezorgdienst.

In 2021 bezorgden we per week bij 40 tot 50 klanten een voedselpakket. Het gaat om mensen die zelf niet in staat zijn te komen, en ook in hun omgeving niemand hebben die voor hun het pakket bij de Voedselbank kan ophalen. Dit is meestal een tijdelijke situatie, als mensen ziek zijn bijvoorbeeld.

Uitdeling

De Voedselbank Leiden e.o. had in 2021 uitdeelpunten aan de Willem Barentszstraat en in de Opstandingskerk (locatie Zuidwest), beiden in Leiden. Het verzorgingsgebied beslaat echter naast Leiden ook de

gemeentes Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. In totaal werden wekelijks gemiddeld 436 pakketten uitgedeeld plus nog eens 40 extra pakketten voor de grote gezinnen. Bij een reële schatting bedraagt de waarde van een pakket € 45,-. Dit pakket is in 2021 gedurende 51 weken uitgedeeld. Dit betekent dat in 2021 de financiële waarde van de pakketten ruim €1.092.000, = bedroeg.

Daarnaast zijn er tijdens feestdagen als Pasen en Kerst extra producten uitgedeeld en hebben we ook vrijwel elke week nog een extra uitdeel van non-food artikelen.

Uitdeling op de Willem Barentszstraat vindt plaats op dinsdag en donderdag van 12 tot 3 en op woensdagavond van 6 tot 7. Uitdeling bij de locatie Zuidwest vindt plaats op donderdag.

Gedurende het hele jaar konden we met giften van bedrijven, kerken, verenigingen en particulieren in de vorm van fruit, groenten, kruidenierswaren en geld de voorraad behoorlijk op peil houden en onze klanten helpen. De voorraad van gangbare producten wordt wekelijks bijgehouden. Afgelopen jaar hebben we ook weer kunnen profiteren van de opbrengst van groentetuin de Bontekoe; deze tuin zorgde gedurende helft van het jaar voor een welkome aanvulling van het groentepakket. Het biologisch vers-assortiment werd dit jaar bovendien gecombineerd door geogste producten van groentetuin Bij Mei.

Wekelijks krijgen de klanten producten uit de Schijf van Vijf mee. Van de gemiddeld 25-35 producten per pakket, zijn er tussen de 15-25 uit de Schijf van Vijf. Daarnaast hebben zij regelmatig de keuze uit persoonlijke verzorgingsproducten of wasmiddel. Indien voorradig krijgen de klanten met een baby of peuter maandelijks een pak luiers mee.

Met Pasen en Kerst kregen de klanten extra feestelijke producten. Tijdens de kerstperiode kregen zij ook extra kerstpakketten en waardebonnen mee.

WERVING PRODUCTEN

Alles bij elkaar opgeteld werd er, zoals hiervoor berekend, voor ruim € 1.092.000 aan voedsel uitgedeeld. Voor een groot deel gaat het om voedsel dat anders zou worden weggegooid. De rest van het voedsel komt van individuele burgers, serviceclubs, kerken en scholen.

Ongeveer 80% van het ingezamelde voedsel komt van lokale leveranciers, waaronder supermarkten, boeren, groentehandelaren en bakkers. Door deze donaties kunnen we onze klanten wekelijks een voedselpakket geven, dat voldoende is voor minstens 3 à 4 dagen. Naast voedsel maken we dankbaar gebruik van donaties van verzorgingsartikelen. Maandelijks kunnen onze klanten hiervan gebruik maken. De beschikbaarheid van deze producten verruimt het bestedingsbudget van onze doelgroep.

Uiteraard proberen we het pakket voor onze klanten zo gezond mogelijk te maken door er verse producten zoals groente en fruit, alsook zuivel, kaas en eieren aan toe te voegen. In de praktijk zijn deze verse producten echter zeer schaars en kostbaar. Om toch een evenwichtig pakket te kunnen bieden kopen we daarom regelmatig groente, fruit en zuivel bij. Van onze totale omzet is dat het afgelopen jaar ongeveer 5% geweest.

Periodieke inzamelingen om de voorraad aan te vullen zijn corona proof doorgegaan.

VOEDSELVEILIGHEID

Klanten van een Voedselbank moeten erop kunnen vertrouwen dat de veiligheid van het voedsel dat zij aangeboden krijgen gewaarborgd is. In het Handboek Voedsel Veiligheid, dat is opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken staat beschreven wat een Voedselbank moet doen en laten om er zeker van te zijn dat er aantoonbaar voedselveilig gewerkt wordt. Wij houden ons daar nauwlettend aan. Daarmee voldoen wij aan alle eisen die de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit aan ons stelt.

Het jaar 2021 was wederom een bijzonder jaar in verband met Corona. Het uitdeelsysteem is enkele malen aangepast aan gewijzigde omstandigheden. In het vierde kwartaal is de hal, waarin voedsel wordt uitgedeeld, een stuk klantvriendelijker gemaakt. Op het gebied van voedselveiligheid waren er in 2021 geen bijzonderheden. De jaarlijkse inspectie is wederom glansrijk doorstaan.

PUBLICITEIT

PR en Communicatie

Met de inzet van PR en Communicatie zoals social media en persberichten willen we onder meer bereiken dat de Voedselbank een vanzelfsprekender plek krijgt binnen de samenleving in Leiden en omstreken. We hopen daarmee de drempel te verlagen om een beroep op de Voedselbank te doen, en ook meer bekendheid te krijgen bij (potentiële)doorverwijzers.

Daarnaast is het een belangrijk instrument om voedsel en financiële donaties te verwerven.

Omdat in 2021 nog de nodige coronamaatregelen van kracht waren hebben we tijdens de Week van de Voedselbanken een Drive Through inzameling gehouden (in plaats van een inzameling bij supermarkten), gekoppeld aan een braderie en Open Dag. Deze dag was een groot succes en we waren blij met het grote aantal bezoekers en de positieve reacties die we kregen.

**De Week van de
VOEDSELBANKEN Leiden e.o.**

zaterdag 16 oktober van 12-16 uur

- Inzameling ***
(kom langs/drive through)
- Braderie**
- Open dag**

Willem Barentzstraat 37 | Leiden
(industrieterrein de Waard)

* Wij hebben voor onze klanten behoefte aan:
pasta, pastasaus, vis in blik, houdbare melk,
koffie en thee, smeerkaas, luiers (maat 6)
en shampoo.

Meer informatie over ons is te vinden op voedselbankleiden.nl

VRIJWILLIGERS

Alle activiteiten van de vrijwilligers zijn erop gericht de uitgifte van de voedselpakketten op dinsdag, donderdag, woensdagavond en de bezorgdienst zo soepel mogelijk te laten verlopen. Daarbij wordt gewerkt volgens de richtlijnen van het Handboek Voedsel Veiligheid. Voor beide uitdeellocaties in Leiden, Willem Barentszstraat 37 en de Opstandingskerk aan de Aerent Bruunstraat 1 en de bezorgdienst zijn iedere week ca. 90 vrijwilligers actief.

Aan de veiligheid van onze vrijwilligers wordt volgens de ARBO wet de hoogste prioriteit gegeven.

Het verloop onder onze vrijwilligers is al jarenlang klein en het verloop dat er in 2021 was kon worden opgevangen.

De vrijwilligers zijn de belangrijkste pijler voor het functioneren van onze Voedselbank. De betrokkenheid van onze vrijwilligers bij het reilen en zeilen is belangrijk. Jaarlijks worden er 1 op 1 gesprekken gehouden met de vrijwilligers. Door de voortgaande coronaperikelen kon er helaas weinig voor onze vrijwilligers worden georganiseerd, maar tijdens de openstelling in de zomer is het wel gelukt om de jaarlijkse vrijwilligers-BBQ doorgang te laten vinden. Ook het wekelijkse "ochtendgebed", waarin ontwikkelingen met vrijwilligers worden gedeeld, kon gedurende een groot deel van het jaar vanwege de afstandsregels niet plaatsvinden. Door het uitbrengen van nieuwsflitsen hebben we dit zoveel mogelijk opgevangen.

Een (vanwege de coronaregels) klein groepje vrijwilligers hebben we wel nog blij kunnen maken met een live concert in onze eigen hal. In het kader van de televisieserie Podium Pop Up, heeft zangeres en cabaretier Louise Korthals een miniconcert gegeven.

Het beleid m.b.t. de vrijwilligers is in 2021 in een document vastgelegd. Dit document wordt periodiek geactualiseerd en aangevuld. Het document geeft het belang aan dat wij hechten aan onze vrijwilligers. In het document wordt o.a. aangegeven hoe wij de vrijwilligers willen binden, boeien, betrekken en behouden.

Door de winkelopstelling aan te passen hebben we in 2021 al onze vrijwilligers weer veilig kunnen inzetten. Daarbij is steeds met halve dagen-roosters en in vaste ploegen en koppels gewerkt, zodat een eventuele uitbraak geen risico voor de continuïteit van onze Voedselbank zou kunnen vormen.

GEBOUW EN HULPMIDDELEN

We hebben investeringen in de winkel en de hal gedaan, opdat het voor onze klanten nog prettiger is om hun producten te ontvangen en het voor onze vrijwilligers fijner is om te werken. Er zijn een diepvriesvitrine, groenterek en stellingen voor de drogisterij aangeschaft. Tevens is een industrieel gordijn aangebracht, opdat tijdens de openingstijden van de winkel de emballage minder zichtbaar is. Daarnaast is een strokengordijn bij de roldeur aangebracht om de tocht in de hal te verminderen. In de intakekamer en de drogisterij is de vloerbedekking verwijderd en laminaat gelegd.

In 2021 hebben we onze elektrische installatie laten keuren op brandveiligheid en voor het gebruik van elektra door de vrijwilligers. Daarna zijn een aantal kleine verbeteringen aangebracht. Het keuringsrapport is ook belangrijk naar de verzekeringmaatschappij toe mocht er onverhoopt toch brandschade of anderszins schade ontstaan als gevolg van onze elektrische installatie.

Met de verhuurder van ons gebouw, Jobo/vastgoed, is overlegd of wij op termijn eventueel zonnepanelen kunnen leggen op ons dak. Jobo staat hier positief tegenover. Dit wordt in het volgende jaar verder onderzocht. Het al dan niet inzetten van zonnepanelen en

andere duurzaamheidsmaatregelen worden in een op te starten project "Duurzaamheid" ondergebracht.

Voor het wekelijks transport vanuit het regionaal distributiecentrum naar onze uitdeelpunten konden wij vanaf maart 2021 niet langer gebruik maken van het externe transportbedrijf dat dat jarenlang voor ons heeft verzorgd. Het bleek erg kostbaar om een andere externe partij te contracteren, waarna wij een proef zijn gestart met onze eigen koelbus en onze eigen chauffeurs. Dit is bleek dankzij de enorme inzet van ons chauffeurs-team goed en efficiënt te regelen.

WERVING FONDSSEN/DONATIES

Onze Voedselbank ontving het ook afgelopen jaar weer veel donaties in de vorm van producten en financiële middelen.

Burgers, kerken, scholen, sportclubs en bedrijven bleven ons steunen en zo konden we onze klanten opnieuw een goed pakket bieden. Ook konden we zelf weer een aantal inzamelingen organiseren, ondanks de corona maatregelen. Dat bracht het werk van de Voedselbank weer onder de aandacht van de burgers. Een ontwikkeling die extra aandacht vraagt is het geleidelijk teruglopen van de verspillingmarkt, waardoor het aanbod van voedsel uit met name supermarkten het afgelopen jaar een stuk minder is geworden.

Deels kan dit worden opgevangen door extra aankopen te doen uit de donaties van burgers, kerken en bedrijven en voor een ander deel door meer inzamelingen te organiseren.

FINANCIËN

Onze financiële situatie is zeer gezond, mede door de financiële ondersteuning van zowel de gemeente Leiden en Leiderdorp als van de vele organisaties en particulieren die ons daarmee hebben geholpen. In de loop van 2021 is de Stichting Vrienden van de Voedselbank Leiden e.o. opgeheven en is het gehele resterende vermogen gedoneerd aan de Voedselbank. Het totale bedrag was meer dan €83.000.

Voor onze financiële verslaglegging 2021 verwijzen wij u graag naar het bijgevoegde ANBI formulier.

